

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 glid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofljišk.
poslopju (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne
naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis
se ne vračajo, neplačani
listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če se
natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Ne volite liberalcev, nemčurjev, prijateljev oderuhov in Judov!

Skoro bodo nove volitve. O njih se je že mnogo govorilo in tudi v „Slov. Gosp.“ pisalo, posebno letos meseca januarja in februarja. Naši čitatelji so o tej reči toliko podučeni, da bi se bili gotovo na vso moč upirali kandidatom, katere bi jim bili ponujali liberalni ustavoverci in nemčurji. Zakaj so se takrat pričete volitve bile ustavile, to še sedaj ni prav jasno. Resnično pa je, da se naši nasprotniki od tiste dobe niso spametovali, ne poboljšali. Stanje za nje se je tudi shujšalo. Na Štajerskem so prej vedno imeli v Gradcu svoj deželni volilni odbor. Letos ga nimajo več. Ljudje so liberalnega gospodstva siti. Pri nas so liberalci ob enem sovražniki naše slovenske narodnosti, nemčurji, in tudi z temi gre rakovo pot, odkar se srečno lomi turško strahovanje nad našimi jugoslovanskimi sosedi in brati. Zato pa še niti misliti ne moremo, da bi poštena slovenska duša zamogla svoj glas pri volitvah dati kandidatom, katerih nam nemški in nemčurjski liberalci ponujajo. Povsod sprevidajo ljudje nesrečo liberalizma; zlasti na Nemškem so pri zadnjih volitvah liberalci grozno propali. Tudi pri nas skušajo jarem te hinavske svobode otresti. Dovolj dač so nam ti gospodje naložili, dosti novih gosposk, novih in dragih naredeb izumili, oderuštvo pot odprli, občni blagostan na korist peščici denarnih mogotcev in Judov uničili, posebno pa kmetske ljudi spravili v težave, kakoršnih niso prej trpeli. Nesreča je tolika, stiška in nevolja tako huda, da se liberalni kandidati skoro nikder prav ne upajo na dan. Le bolj na skrivnem rovljejo pri nas za kandidata g. Seederja in g. Seidla v mariborskem, št. lenartskem in slov. bistrškem okraju, za nekega g. Hempelna v ljutomerskem, za Berkso v celjskem okraju. Drugod še niti ne imenujejo kandidator. No, in te kandidate bomo Slovenci vendar le podrli!

Mnogo je liberalnih grehov. Eden izmed največjih je pa ta, da so oderuhom, posebno

pa Judom dovolili, da smejo ljudi odirati in izsešavati. To je za vse prebivalstvo neizmerna nesreča. Štajerska dežela je cesarju Maksimilijanu plačala 8000 zlatov proti temu, da se pri nas ne sme noben Jud naseliti. Liberalni poslanci, kakoršen je g. Seidl, so pa ovo pravico štajerske deželi odpravili. Zato pa vidimo in že tu pa tam prav nemilo čutimo — Jude. Nekdo, ki si je starodavni Ptuj ogledoval, se je močno začudil, da je ondi našel vse polno judovskih mešetarjev, trgovcev itd. V dokaz, kako pogubno delajo Judi med kristijani, omenimo samo to, da skoro vse liberalne večje nemške liste pišejo Judi in nesramno napadajo Kristusovo vero in njegovo sv. katoliško Cerkev. Jemljejo ljudem versko prepričanje, zapeljujejo jih v nekrščanska djanja, da se potem leži med njimi šopirijo in bogatijo. Par zgledov naj nam to pojasni! Ogerski knez Esterhazi je na svoja posestva, ki so bila za 12 milijonov goldinarjev cenjena, vzel na posodo na delnice ali akcije 6 milijonov pri dunajskem Judu, kojemu je ime Scheu. Vsaka akcija ali delnica velja 100 fl. toda Jud jih je prevzel le za 60 fl. vsako. Knez je tujak izgubil 2,400.000 fl. Dalje si je Jud 5% zaračunal za „Geschäft“ t. j. 300.000 fl. Naposled si je obresti za 5 let naprej pridržal t. j. 1,800.000 fl. in 500.000 fl. je moral knez Judu še posebič na razpolaganje pustiti. Po tem takem je Jud 6 milijonov goldinarjev dolga dal vknjižiti na posestva kneza Esterhazija, dal mu je pa v resnici le samo eden milijon, pet milijonov je on kot bankir ali denarni mešetar v žep vteknil. Judovski bankir Rothschild je kupil južno našo železnico za 100 milijonov, v resnici je pa položil samo 55 1/2 milijona ter mu ni bilo treba plačati nobenih „štempeljnov“ nobenega „desetega peneza“. To je par velikih zgledov, kako Judi pri nas delajo. Jude posnemajo pa prav marljivo krščeni Judi in oderuhi ter razsajajo pri nas tako strahovito in neusmiljeno, da smo prisiljeni tirjati postav zoper oderuštvo. Postave pa delajo in nasvetujejo poslanci. Zato ne moremo voliti prejšnjih poslancev, kakor je na primer bil poslanec g. Seidl in jegovi liberalni

tovarši, ki so oderuške dobre postave odpravili, ampak izvoliti nam je treba takih mož, ki bodo zoper ovo nekrščansko kugo postopali. To pa je težko pričakovati od možev, ki so od sedanje vlade odvisni, kakor so uradniki. Zato pa še ne izvolimo nobenega uradnika za poslanca, tudi okrajnega glavarja g. Seederja ne!

Odkritje Slomšekovega spomenika.

(Pridiga. Govoril kanonik Fr. Kosar) 24. jun. 1878.

Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji. Luk. 2, 14.

VI. Budili so tretjič narod po tem, da so si prizadevali vstanoviti naprave, ki bi še po njih smrti blaženo delo krščanske omike med narodom nadaljevale. V tem oziru omenim edino le šole in družbe sv. Mohorja. Šola — se ve da krščanska šola je bila punčica njih očesa; kajti vedeli so: čigava je mladež, njegov je narod. Zato so šoli žrtvovali črez mero veliko truda, skrbi in tudi denarja. Vlado so prepričali od pomanjkljivosti takratnih ljudskih šol na Slovenskem, in kakor smo že omenili, so po njeni želji radi prevzeli izdelanje novih šolskih knjig. Pri tej priliki jim piše minister, „da si vlada čestita, da je v njih osebi našla moža, pri katerem se poklic, veljava, učenost in skušnja v taki meri zedinja, da se bode začeto prevstrojenje šol v blagor učeče se mladeži gotovo srečno dovršilo“. V srce pa jih je bolelo, da je bilo takrat zavolj pomanjkanja šol toliko odrasčenih ljudi, ki niso znali ne pisati ne brati, katerim so bila tedaj vrata do višje duhovne omike zaklenjena. V tem razmišljanju se prikaže njih duhu kakor zvezda rešiteljica slovenska nedeljska šola. Za to šolo spišejo sami navod, — knjigo vzorno in neprecenljivo: „Blaže in Nežica v nedeljski šoli“. Ne le otroci, ampak tudi odrasčeni, celó že bolj ostareli ljudje obojnega spola napolnujejo šolske prostore; njih učitelji so mladi kaplani pa tudi stari župniki. Je gotovo veliko sto in tisoč ljudi, ki so se v tej šoli brati, pisati in še drugih koristnih vednosti naučili, in ki Slomšekovega imena nikoli pozabili ne bodo. — In kaj bi rekel o preslavni družbi sv. Mohorja? Ko se je ta družba v Celovcu snovala, so ji, da tako rečem, pokojni Slomšek za pglavitnega kumeja pri krstu stali, in bili njeni prvi varh in dobrotnik.* In zares čudežno; še le po smrti Slomškovi je ta družba veselo naraščati, razevetati in se širiti začela, takó da zdaj že 26.000 družnikov šteje. Ali ne čutimo takó rekoč, da pokojni Slomšek pred božjim tronom za svoje ljubljeno ljudstvo molijo in mu božji blagoslov delijo?

Glejte, ljubi moji! toliko in še več so pokojni Slomšek delali za duševni blagor in za krščansko omiko svojega naroda. Bili so v resnici naroden mož v najlepšem, krščanskem pomenu te besede. Ali ne zasluži tak mož, da narod

njegovo ime z zlatimi črkami zapiše v liste svoje zgodovine? Ali ne zasluži tak mož, da mu narod postavi javni spomenik, dostojen njegovim zaslugam? In to se je denes zgodilo in z božjo pomočjo srečno dovršilo. Pri pogledu častite podobe nepozabljivega dobrotnika smo pač dolžni z kraljem Davidom hvaležno izklicati: „To je den, ki ga je Gospod naredil; radujmo se in veselimo se v njem“. (Ps. 117, 24.) Da; denešnji den enako časti pokojnega kneza in škofa Slomška, kakor one, ki so ta znameniti spominek mu postavili. In tudi z ozirom na njegove narodne zasluge smo dolžni denes s hvaležnim srcem ponoviti angeljsko pesen: Čast bodi Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji! Čast bodi pa tudi spominu na narodnega dobrotnika Slomška in mir njegovim košicam v grobu!

Ako so tedaj pokojni knez v svoji prvi tukajšnji pridigi rekli: „Božjo čast širiti in mir ljudem oznanovati, je moja visoka naloga, zató sem k vam prišel“: bo od zdaj zanaprej, ker so njih usta omolknila, njih spomenik to nalogo nadaljeval in od roda do roda oznanoval: „Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!“ In zares; prav tukaj pred to podobo, kjer se vsi svojega občnega dobrotnika spominjamo: Mariborčani vstanovitelja škofovskega sedeža v Mariboru, Lavantinska škofija prvega kneza in škofa Mariborskega, in slovenski narod svojega duševnega buditelja: prav tukaj — takó se mi dozdeva, se najlože nas vseh srca v miru in ljubezni sklenejo, da po besedah sv. apostola Pavla „mirno in pokojno živimo v vsej pobožnosti in čistosti; zakaj to je dobro in dopadljivo pred Bogom, našim Zveličarjem.“ (1 Tim. 2, 2—3)

Ti pa, sv. Janez Krstnik, mogočni varh te stolne cerkve! vzemi zdaj tudi spomenik njenega prvega škofa v dobrotno varstvo svoje in izprosi pri Bogu milost, da bode vse, ki tukaj molijo, budil in nagibal k miru in ljubezni. Amen.

Gospodarske stvari.

Kako bi vinogradarji leži in boljše prodajali vino! (Nasvetuje g. Göthe ravnatelj vinorejske šole pri Mariboru.)

Več časa že nas tlačijo slabe vinske litine tako, da je poprek 1 oral samo kakih 15 veder vina dal. Obdelovanje vinogradov se je pa podražalo in dače neprimerno poskočile. V takih nepovoljnih razmerah se ne da srečno gospodariti; mnogi, posebno manjši posestniki, se zadolžijo in pridejo naposled na — boben. Tako se pa za povzdigo vinorejstva ne more skoro nič storiti, marveč ono je prisiljeno čedalje bolj hoditi rakovo pot in naposled propasti. To bi pa bila velika škoda in nesreča za celo našo Štajersko, ki za velik del svojih prebivalcev potrebnih dohodkov dobiva iz vinorejstva. Da se tolikej nezgodi še o

*) Glej koledar družbe sv. Mohorja za l. 1878 str. 135.

pravem času v okom prihaja, na to je treba resno misliti! Mnogi svetujejo tukaj napredovanje v umnem vinorejstvu: poduk o lastnostih vinske trte, o njeni rasti, o najboljši odgojitvi, potem poduk v kletarstvu. To je vse dobro in resnično ter se je že mnogo zgodilo, posebno pod uplivom vinorejske šole. Vinogradarji so zaporedom začeli slabe trsne sorte nadomeščavati z boljšimi itd. Ali vse to stane denarjev. Če pa teh ni, tedaj si ne more niti najboljši vinogradar pomagati. Toda do potrebnih denarjev mu ni mogoče priti, ako pridelanega vina prodati ne more po primerni ceni, da je torej prisiljen ali vino sam izpiti, ali ga v kleti držati ali pa pod ceno vinskim tržcem prepustiti. In ravno tu se nahaja glavna napaka našega vinorejstva. Tukaj je pred vsem treba pomagati, namreč izumiti sredstev in pomočkov, da bodo vinogradarji, posebno manjši posestniki, zamogli svoj pridelek tako prodati, da bodo več spečali, kakor jih obdelovanje vinograda stane. Če tega ne moremo doseči, potem bodo vinogradarji začeli rekati: „gorice obdelovati se ne spleča več“, in potem bo vinorejstvo šlo čedalje bolj rakovo pot. Letos pričakujemo, čeravno smod, pikec in toče delajo veliko škode, vsakako še srednjo, tu pa tam celó prav dobro vinsko letino. Tedaj pa imamo skrbeti, da se bo pridelek mogoče dobro v denar spravil, da bo vinogradar zopet veselje dobil do gospodarstva. Tako bo voljen pa tudi zmožen zaboljševanje vinogradov kaj storiti in za prihodnje dobre letine skrbeti. Vinorejstvo se že „spleča“ za vinogradarje. To kažejo lastne skušnje prešnjih let in zgledi drugih dežel, kder veliko več z vinske trto trpijo, kakor pri nas na Štajerskem. Da se pri nas neče splečati sedaj, temo so zraven slabih letin največ krive nesrečne denarstvene, še bolj pa nepovoljne tržne razmere. Največ vinogradarjev je prisiljenih vino prodati po vsaki ceni. Tržec vinski pa gleda povsod le na svoj prid in skuša z gotovim denarjem vina nakupiti po mogoče nizki ceni, da ga poznej pretočeno, sčiščeno, pomešano, predrugačeno proda z 60, 80 da celó z 100 in še večjimi procenti dobička. Vinski tržec po tem takem z prav malim trudom žanje, kder je vinorejec prej trpel. Veliki dobički mu v kratkem času pomagajo do še večjih svot denarja in zamore poskušati še z večjimi podvzetji ali „špekulacijami“, se vé na še večji kvar vinogradarjem! Imamo namreč zraven vsega zaupanja vrednih vinskih tržcev tudi precejšnjo kopicu takih, ki so z malim, da z jako neznatnim kapitalom začeli barantati in si v kratkem času prav veliko premoženja nadrli. Temu se mora v okom priti, ako hočemo štajerskemu vinorejstvu res pomagati. Ne rečemo pa, da nam dobrih, zanesljivo poštenih vinskih tržcev treba ni, ne tako, ampak povdarjamo le, da tirjamo takih vinskih tržcev, ki ne hlepijo po naglem prevelikem dobičku, marveč tako ravnajo, da zamoreta obadva shajati: vinski tržec pa tudi vinogradar. Mnogo vinogradarjev je, ki bi radi vino prodali pa jim

je neizmerno sitno in zoprno iti h kakemu vinskemu tržcu, ker dobro vedó, da glavni dobiček tržec v žep vtekne. Zopet mnogo pa je vinskih kupcev, ki tudi jako neradi vinskega tržca poiščejo, ker vedó, da se jim pogosto namesto z pravim vinom postreže z robo, ki je vsled kletarskih večjidel skrivnostnih opravkov vse, le pravo naravno vino ne. Naposled je tudi mnogo takih, ki bi radi imeli dobre štajerske kapljice, najrajše od vinogradarjev samih, toda ne vedó, do koga bi se obrnili. Da se gori omenjenemu izsejavanju vinogradarjev po sebičnih tržnih bogataših, potem prodaja vina na prid pivcem pa tudi vinogradarjem pospeši, imamo le eno sredstvo, ki je vseskozi najprimernejše, najcenejše, najbolj priprosto in hitro. To sredstvo so: pošteni vinski agenti.

(Konec prihodnjič.)

Ribniki in njihova koristnost.

M. Bremena, ki se na kmeta nalagajo, postajajo od dne do dne težja in hujša. To je resnica, ktero naši kmetje le preživo občutiti morajo. In vendar se zemljišča, od katerih živež in dohodke imajo, v svoji velikosti ne večajo, ampak če dobro gre vedno jednaka ostajajo. Če se nečemo z znanim izrekom nekega finančnega ministra: „Bo že bolje“ tolažiti, se moramo truditi vsako letno gospodarstvo vzboljšati, da po večih pridelkih tudi večim tirjatvam, ktere se od nas zahtevajo, kos postati moremo. Na njivah in polju moramo skrbeti, da po globokejšem oranju tudi rodovitna prst globokejša postane, skrbeti moramo, da si več in boljše živinske klaje pridelamo in da tako več živine rediti moremo, od ktere zopet več gnoja dobimo in si tako polje, travnike, senokoše, vrte in vinograde vzboljšujemo. Treba je skrbeti pri živini za dobro in zlahtejše pleme, da si lepše živine vzredimo, ki nam tudi več denarja vrže. Da nam travniki več in lepšega sena obrodijo, se mora skrbeti za umetno zamakanje, kjer se to izpeljati da, ker to je sredstvo, ki je najboljši kup in še najmanj truda prizadene. Tudi umno gospodarstvo z ribniki, kjer je mogoče, je velike koristnosti. Misli o ribništvu so si celo navzkriž in ribniki imajo mnogo nasprotnikov, zato hočemo tukaj o njihovi koristnosti na kratko govoriti. Snežnica in deževnica mnogo gnojivnih in redivnih snovi z naših po bregovih in goricah ležečih njiv in vinogradov poplavi in seboj v nižavo odnese v potoke in reke, po katerih se brez vse koristi za kmetovavca v velike reke in po njih v morje pozgublja.

Da ima motna voda veliko vrednih in rodovitnih delkov v sebi, to so že pred tisoč in tisoč leti starodavno prebivavci egiptovske dežele dobro spoznali, ktero kalna voda reke Nila že od nekdanj rodovitno dela. Zato so ji pa tudi brezštevilne vodotoke ali kanale po celi deželi napravili, da se voda po njih po deželi razliva in polje in travnike rodoviti. Glina, ktero ta voda za seboj pušča, je tamošnjim pokrajinam najboljši gnoj, po kte-

rem polje tako rodi, da se je egiptovska dežela že za časov očaka Jakoba žitnica bližnjih in daljih krajev imenovala. Tudi za časov rimskega svetovnega gospodstva je bil Egiptet tista dežela, ki je z svojimi obilnimi žetvami svetovladni Rim zalagala in preskrbovala. Ravno to so spoznali v novejšem času tudi Francozi, ki so lansko leto 60 milijonov frankov v enake namene dovolili. Skušnja uči, da ribniki, ktere voda, ki mnogo prstenih in blatnih delkov seboj pelje, napaja, vsakih tri let če se jim voda spusti, dobre žetve obrodijo brez vsega drugega gnojenja. Pa skušnji velja v nekterih krajih pognojitev orala zemlje z navadnim hlevnim gnojem blizo 90 goldinarjev. Kdor ima toraj ugodno ležeč ribnik 3 leta pod vodo, si prihrani za 90 goldinarjev gnoja, ki bi bil sicer za kmetovavstvo zgubljen. Gnoj, ki bi bil za to zemljišče potreben, gre lahko na drugo njivo za druge sadeže. Nadalje daje marsikteri ribnik, dokler je z vodo napojen, več nastelje, ko marsikteri travnik enake velikosti krme. Konečno je mogoče v istem ribniku v enem in istem letu žeti in karpe rediti, in vendar si pridelki niso na škodo. Da pa od jedne reje karpov kolikor mogoče največ dobička riborednik ima, mora za prave nasadne stare karpe skrbeti, čas in pogoje poznati, pod kterimi ribe starke ikre v ribnik za mlade karpe polagajo. Nadalje mora riborednik sovražnike karpovih iker in mladih izleglih se ribic dobro poznati, da jih skrbno odstrani in sploh za rast in razvitek mlade ribje ralege skrbeti. Tam, kjer voda priteka v ribnik, kteri je za ribje mlade namenjen, se mora mreža iz železne svile tako postaviti, da druga ribja plemena v ribnik ne morejo, pa tudi ribe iz ribnika uhajati ne morejo. Ribnik za mlade ribe mora imeti zadosten pritok mehke vode, mora najmanj oral meriti, plitev in solnčnim žarkom izpostavljen biti. Predno ribe starke v njega prideja, sme le tretji del njegov z vodo napojen biti. Ostali del se še le z vodo napolni, ko se mlade ribice že začno prikazovati. Ko se v novi ribnik voda napusti, nastanejo v njem milijoni in milijoni živalic nalevek, žuželk in povodne živadi, povodnih rastlin itd. med kterimi je mnogo sovražnikov karpovih iker. Tu se dostikrat vname borba za življenje hujša od one na suhi zemlji, ki je dostikrat navadnim očem do cela skrita. Ko se v ribnik voda napusti in ribe začno ikre polagati, je ribnik še prost vseh sovražnikov karpovih iker in v ugodnih pogojih more jedna sama samica po 50.000 mladih ribic nasaditi, ki so sred julija že po 5—7 centimetrov dolge. Ako se te ribice v nanovo napojen ribnik, v kterem se je detelja, zimski ječmen, fura itd. prej pridelala, 500 na oral denejo, dosežejo že v tistem letu 15—23 centimetrov dolgosti in postanejo drugo leto že $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ kila težke. Kdor tako z ribstvom ravna, temu se tudi izplača.

M. Za seme se mora najlepše žito odbrati. Nekteri kmetje imajo navado za seme slabejše ali zadnje žito jemati. To pa je prav napačna, kme-

tom zelo škodljiva navada. Za seme se mora sprednje najbolj težko zrno vzeti. Najboljše seme pa je tisto, ki ima težko in največe zrno, zato ker ima veliko zrno največ hrane za mlado rastlinico v sebi. Natančne skušnje z semenom raznega žita, oljevih sadežev, stročja in krmnih rastlin so do jasnega ko beli dan dokazale, da kmetovavec takrat najtežje seme za posejatev porabi. Neprav je srednje ali drobno zrnje sejati, neprimerno zdobljeno ali poškodovano zrnje za sejanje vzeti, naravnoč odsvetovati je seme sejati, ki se je na njivi izcimilo in potem še le pospravilo. Niti dobra zemlja, niti ugodno vreme, niti obilen gnoj ne more več takemu semenu do obilne žetve pripomoči. Rastlina, ki se hoče, da lepo raste in krepka postane, mora v mladosti močna biti, to pa more le rastlina, ki iz močnega semena priraste. Kakor iz slabostnega, pokvarjenega, bolehnega otroka nikdar ne postane krepek, zdrav mož, močna, lepa žena, ravno tako je z rastlino. Zato, komur je lepe žetve mar, naj nikdar ne skopuje pri semenu; kolikor je seme lepše, polnejše, toliko je tudi boljši kupi debelo, močno seme daje obilne pridelke, slabo poškodovano seme daje slabe žetve. Toraj je lepo, debelo, težko zrnje za seme!

Rodovitnost bučel. V Melniku na Českem je letos, kakor se dunajskemu gospodarskemu časniku „Der Praktische Landwirth“ piše, jeden panj dal šest mladih rojev. To, pravi neki drugi bučelar iz Českega, ni nič kaj nenavadnega letos. Dobil je pre od treh starih panjev od 27. majnika noter do 15. julija 15 mladih rojev. Panj A lanski roj je dal 27. majnika prvenca, 8., 11. in 12. junija pa drugi, tretji in četrti roj. Panj B iz leta 1876 je rojil 4., 11., 12., 14. in 15. junija. Panj C pa, prvenec od 18. junija 1877, je rojil 4., 11., 12., 13., 14. in 15. junija. Vsi ti tri panji so kranjskega rodu. Mladi roji so pre tudi močni.

Razstava poljedelskih pridelkov v Celju se bo gotovo vršila 5. 6. in 7. okt. in sicer v nekdanji Lasnikovi tovarni za usnje poleg cerkve sv. Maksimilijana. Slovenski in nemški načrt se je začel razpošiljati!

Premiiranje konjev z državnimi premijami bo 12. sept. v Ptuj, 14. sept. v Ljutomeru in 5. okt. v Celju. Za ptujski okraj je odločenih 240 fl. za ljutomerski 340 fl. in za celjski 280 fl.

Sejmovi na Štajerskem. 20. aug. sv. Juri na Pesnici; 24. aug. Arvež, Laško, Cmurek, Središče, Rogatec, Slov. Bistrica, Velenje.

Sejmovi na Koroškem. 21. aug. Bleiberg nemški; 24. aug. Freže, Kotiče, Labod; 28. aug. sv. Andraž.

Dopisi.

Od sv. Trojice v Sl. gor. „Čast Bogu na višavah!“ tako smo sicer zmirom dolžni Boga častiti, ker neprenehoma dobivamo od njega dobrot brez števila, pa o posebnih priložnostih za nenavadne dobrote je treba tudi bolj srčno Njega hvaliti in

slaviti. Eno takovih nenavadnih milosti nam je 4. aug. Bog dal, za katero se Mu vsi Trojičani, in vsi, ki so se nje vdeležili, iz globočine sreča zahvalujemo. Dobilimo zopet enega novega mešnika, č. g. Franca Lorbeka, tukajšnjega rojaka, ki so 4. aug. prvi dar sv. meše Bogu darovali. Veselje bilo je jako veliko. V soboto večer, ko je „zdravo Mariji“ odzvonilo, so začeli možnarji pokati, iz zvonika se je glasilo lepo in milo zvonjenje, ki je naznanjalo, kaj se ima drugi dan goditi. Med tem pa se je po celem trgu, iz vsakega okna, tudi iz oken šolskega poslopja, zasvetilo, in v malo trenutkih je bil trg celó svetel; kajti dobri Trojičani so bengalično svečavo pripravili, bodi jim to v čast zavoljo njihovega velikega spoštovanja do duhovništva. Čeravno nam je dež, ki je že v noči začel liti, žugal veselje v nedeljo skaliti, vendar možnarji niso vtihnili, ljudstva je bilo vse polno, in č. g. primicijant so med lepo vbrano godbo, in krasnim petjem, krepko in čvrsto prvo sv. mešo odpeli. Med sv. mešo, po evangeliju, je bila pridiga, pravi kinč vse slovesnosti. Govorili so naš č. g. kaplan P. Miklavž M. iz reda sv. Frančiška. Razlagali so veliko veselje, ki ga ima v vebesih presv. Trojica, in čast, ktera se Bogu skaže skoz prvo, kakor vsako daritev sv. meše. Potem so govorili, koliko veselje je za vsakega človeka ta dan, in zadnjič veliko veselje in posebna čast za faro sv. Trojice. Govorili so č. g. P. goreče, navdušeno in ginljivo. G. plemeniti Hinko Krismanič, grajšak v Poklek-u na Hrvaškem, nekdanji poslanec v Peštu, kateri so nas z svojo nazočnostjo počastili, so rekli, da jih malo kateri duhovnik gane, a ta pridiga jih je do solz ganila! Za druge slovesnosti zaslužijo hvalo posebno g. Ferdinand Golob, sin našega župana, in g. Aleksander Deanino, tukajšnji vračitelj!

Iz Celovca. (Razne stvari.) V soboto večer došel je tu sem drugi vlak, ki nam je bolnih vojakov iz Bosne pripeljal. Med njimi je tudi 5 husarjev, ki so bili v praski pri Maglaju. Ranjence so peljali v vojaško bolnišnico. Druge onemogle vojsake pa v sirotniško kasarno, ki je tudi kot bolnišnica priredjena. Bog daj, da bi ne bila nikoli do polovice napolnena! Celovec od nekdanj slovi zavolj svoje ustavovernosti in svobodoljubnosti! Ali vedite, da doslej še ni imel ne ene ljudske šole! Po pravici je torej mestni svetovalec g. profesor Einspieler zbranim mestnim očetom v lice rekel: „Vi doslej za šole še toliko niste storili, kolikor je že po starih postavah bila vsaka fara storiti dolžna.“ Ko je strašen hrup med mestnimi očetmi nastal, je č. g. profesor djal: „glejte, vsaka fara je po stari šolski upravi dolžna postaviti si lastno farno šolo. V Celovcu so 3 fare. Pokažite mi pa le eno poslopje za ljudsko šolo.“ Očetje so morali g. profesorju Einspielerju pritrčiti ter sprejeti njegov predlog, da se za ljudske šole postavi primerno šolsko poslopje. V soboto 10. t. m. so zidarji dospeli do vrha drugega nadstropja.

Dnes vibrajo na zidovji novih šol plapajoče zastave. V sredi prapor Celovškega mesta z grbom. Njemu ob desni in levi 2 zastavi koroške dežele. Tem ob desnici nebodigatreba tribojni nemški prapor, na levem koncu še le avstrijska dvobojna zastava. Te zastave mislim dovolj prerokujejo, v kakšnem duhu da se bode v teh šolah mladina odgojevala. Novo šolsko poslopje stoji na benediktinskem trgu blizu hiše, katero je tiskarnica družbe sv. Mohorja kupila. V kratkih dneh se bodo začele letošnje knjige družbe sv. Mohorja razpošiljati. Če se bodo nekoliko zakesnile, naj čč. društveniki vedó, da je blagorodni za to društvo toliko vneti g. Šimon Janežič, tajnik družbe sv. Mohorja, moral tudi v Bosno. Toraj odboru sedaj enega važnega uda manjka. Vrh tega ima sedaj društveni odbor uravnanje nove društvene hiše na skrbi. V kratkem se začne tiskarnica v svojo novo hišo seliti. Iz letošnjega društvenega koledarja, ki je prav zanimiv, bodo društveniki o tej hiši več zvedeli. Le toliko zamorem reči, da je v takšnem oddelku mesta, kjer bo od leta do leta večji cenovni imela. Okoli društvene hiše bodo v kratkem vsa poslopja ponovljena. Kar volitve zadevlje, se obe stranki pridno na boj pripravljate. Rok križem držati nikakor ne kaže. Če bi Slovenci in sploh konservativci na Koroškem tudi nikjer ne zmagali, razen v Velikovecu, tako se vendar spodobi vladi pokazati, da še živijo in se svojih pravic zavedajo. Le pogledimo na Nemško! Bismarku strašno po glavi hodijo tudi oni socijaldemokrati, ki so pri volitvah glasovali — če tudi so konečno propali. Toraj na noge! Tudi glasovi kandidatov, ki v manjšini ostanejo — niso brez pomena!

Iz Središča. (Letina in toča.) Letina je pri nas precej dobra, kakoršno smo dolgo pogrešali. Razven pšenice, katero je skoraj popolnem megla izpila, je se drugo vse, kar je požeto, dobro obneslo. Le zaradi obilnega deževja nismo mogli brž pod strehe spraviti, zato je precej izcimilo. Po vinogradih smo upali tudi dobro vinsko letino, ali temu ni tako. Ko je grozdje nekoliko odcvetelo, se ga je smod lotil, dosti več škode pa je napravil pikec in nekoliko tudi toča. V nedeljo 11. t. m. okoli štireh se je na severu prikazal črn oblak in čez kake pol ure je bliskalo in gromelo in ko bi trenul se vlije strašna ploha, kakor da bi iz škafa vlival, da so naenkrat ob cestah potoki tekli, in tudi toča je močno udrihala; ajdo, ktera je bila precej pozno sejana, in še ni imela trdega stebela, je skoraj do polovice v zemljo zabila in spresekala, in tudi turšico je precej poškodovala!

Iz Zemona na Kranjskem. Naznani vrli „Slov. Gosp.“ tudi iz našega kraja žalostno vest, da je tu na 30. pr. m. tudi toča potolkla; polovica pridelkov je vničeni, posebno pšenice in ovsarje itd. Naše polje je razun enega dela najbolj potolklo manje vasi: Vrbov, Vrbič, Jablanice in Trpčane. Ravno tisti hip je tudi v Bistrici strela neko hišo požgala. Na 4. t. m. je pa strašna povodnja nam

polje, ceste, poti, njive razdrla, snopje in seno odnesla; kot morje je stala, g. Jos. Znidersiču je pa pri mlinu vse čebele potopila. Leto je deževno, da ne moremo ne sena posušiti, ne snopja spraviti, skoro vsak drugi dan je dež. Krompir gnjuje. Sadje pa lepo kaže in zori posebne češple in jabelka.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nove volitve so razpisane po večini avstrijskih dežel. Jako važne bodo one na Českem, naši bratje Čehove so sklenili povsod složno postopati. Tako je prav! Pri nas na Štajerskem je še malo volilnega gibanja slutiti: liberalni ustavoverci in nemčurji so nekoliko poparjeni; preveč jih težijo grehi 10letnega gospodarstva! — Štajerski deželni odbornik grof Kotulinski je v železniški postaji Feldbah naglo umrl; namenil je potovati v Ormuž, a moral je pot nastopiti v večnost, ž njim je padel zopet eden izmed stebrov nemškega liberalizma! — Meseca sept. hočejo v Gradcu odkriti spomenik nadvojvode Jovana, k svečanosti vabijo tudi svitlega cesarja. — V Gorici so ugrabili več lahonskih rogoviležev in jih hočejo v Ljubljani postaviti pred porotnike, ker se goriškim ne zaupa prav. — Tržaški mestni župnik dr. Glavina je imenovan za škofa v Poreču. — Ogerske volitve so dokončane; zmagala je Tiszajeva liberalna stranka z 223 poslanci, nasprotna stranka je dobila komaj 60 poslancev in Košutovcev je 56. Prekmurski Slovenci so pa slabo volili. Dopis iz Belatincev, kojega prihodnjic do čista objavimo, nam poroča, da je g. Augustič propal; v Soboti je izbran bil Berke (fiškališ advokat), v Lendavi fiškališ Imre Weszter in v Bakši nek Turgonyi Lajos, sami magjaroni in kalvini; Slovenci so pili in jeli na tuje stroške pa grdo volili. Žalostno! Ker je upor zoper našo vojno v Bosni nepričakovano hud, zato so svitli cesar poklicali še 3 divizije pod orožje in tudi 2 bataljona dalmatinskih brambovcev morata iti v Bosno.

Vnanje države. Rusi so Varno zaseli, toda od Carigrada pomikali nazaj bodo se le potem, ko bo Turk vse pogodbe Berolinskega miru izpolnil. Sultan je angleško kraljico poprosil, naj zabrani napredovanje Avstrijancev v Bosni, kraljica je prošnjo odbila. Bivša francoska cesarica Eugenija je obiskala našo cesarsko rodbino; za svojega sina, ki utegne še francoski cesar postati, išče nevesto. Pravijo, da je danjskega kralja najmlajša hčer izbrana. Po tem takem bi princ Napoleon postal svak ruskem cesarjeviču, ki ima najstarejšo hčer za ženo. — Nemški liberalci in ob enem preganjalci sv. kat. Cerkve so pri volitvah propali, tem laglje naredi Bismark mir z katoličani. — Italijani so se nekoliko pomirili, vsaj na videž. Bržčas so jih naše zmage v Bosni postrašile.

Bosna in Hercegovina je bolj kakor do polovice v naši oblasti. Ne dež, ne slabe ceste, ne vročina, ne bolezn, ne turška divja sila ne more

naših junakov ustaviti; vse 3 ali 4 divizije marširajo sedaj zvečinom združene proti Sarajevu. General Jovanovič je iz Mostara 8. aug. odposlal v Stolac 32. reg. in se polastil tega mesta, ki šteje 3600 prebivalcev; glavna moč je pa mahnila proti severu v planine in prodrla na stezi v Sarajevo do Konjice. Vojaki, kateri so mejo prekoračili pri Kostanjici in Novem, so zaseli zapadna bosenska mesta: Predor, Majdan, Sanski most in Ključ. Divizija vojvode Würtemberga je pa iz Gradiške hitro prišla v Banjoluko in potem z silnimi težavami marširala čez planine in pri Rogelji zadela na 1000 Turkov, naših je več palo mrtvih in ranjenih; med njimi nadlajtnant Doksat 17. reg. Turka so zapodili v pobeg, ga došli pri Varcarju 7. aug. in zgrabili 5000 Turkov pred znatnim mestom Jajcem. Boj je trajal 9 ur in je bil silno krvav; med mrtvimi je lajtnant Svoboda od 10. bataljona lovcev; ranjenih so v Varcar spravili 6 oficirjev in 140 mož. Turki so bili hudo tepeni, zgubili so veliko ljudi, 3 kanone in zapustili Jajce. Naši so potem hitro pritisnili naprej, 11. aug. zaseli Travnik z 16.000 prebivalcev in Vitež, kder bodo fem. Filipoviču podali roko. Ta je 5. aug. prišel v Maglaj in mestu 50.000 fl. plateža naložil, za kazni, da so husarje umorili. Potem je 7. aug. zgrabil Turke na planinah pred Žepcami. Naprej so šli Korošči na levi strani 7. reg. Marojčić, na desni Štajerci 47. reg. Hartung, na sredi pa 27. bat. lovcev. Največ so trpeli Hartung, ker so morali od 5. ure v jutru plaziti po planini, da pridejo sovražniku za hrbet, kar se je ob 4. uri popoldne zgodilo. Sedaj se začne hud boj po celi potezi; lovci so na sredi v naskoku vzeli turško karaulo (leseno čuvarnico), ob enem so Marojčić in Hartung pritisnili, Turki začnejo bežati, pa vsi ne morejo pet odnesti, 1 celi bataljon je ulovljen, 360 mož in 18 oficirjev, sami lepi ljudje iz Azije, vsi iz nova oblečeni in orožani; palo je več kakor 400 Turkov; vseh je bilo okoli 6000. Zmaga je bila lepa; Žepce in vsi klanci do Vranduka in Zenice so Turki zapustili. Ali tudi naših je bilo mnogo ranjenih in mrtvih. Od reg. Hartung usmrten bil je bataljonski adjutant nadlajtnant Kubin. Sedaj hitijo naši junaki proti Sarajevu, kder jih divji Hadži Loja pričakuje za dvojno vrsto šanc.

Za poduk in kratek čas.

Nesrečni husarji.

Avstrijske husarje smemo ponosno šteti med najlepše in najboljše konjenike na celem svetu. Služejo pa tudi v zgodovini naše armade kot najdrznejši jezdec. Zato pa je vse prebivalstvo, tudi samega svitlega cesarja, nemilo dirnola nesreča, ki je 4. škadrono 7. husarskega regimenta v Bosni zadela. Skoro polovica bila je ubita ali ranjena. Od 145 mož je samo kakih 58 prišlo nepoškodovanih nazaj do predstraž glavne vojske.

Nesrečo smo sedaj bolj zvesto že poizvedeli in zmoremo sledeče pa zanesljivo poročati. Fem. Filipovič je hotel brž poizvedeti, kako je kaj po dolini reke Bosne naprej proti Sarajevu; zlasti: ali je ploha mostove in steze povsod razdrila, koliko živeža bi vojna zamogla najti v Doboju, Maglaju in Žepcah. Tudi je zaukazal husarjem med prebivalstvo razdeliti cesarskih razglasov in sploh ljudi na prihod vojske pripraviti. Vodja husarjem bil je generalnega štaba stotnik Teodor Malinkovič, ki je več let bil nameščen pri avstrijskem konzulu v Sarajevu in je torej kraje in ljudi mogel poznati. Pridjan mu je bil tudi nadlajtnant lovcev plem. Hajek in še nek pomočni oficir. Moža sta imela okoli 30.000 fl. v zlatu seboj, da bi živeža za vojake nakupila. Malinkovič in jegovi zasedejo svoje čile konjičke in prijašejo 1. aug. v Doboju in 2. aug. v Maglaju. Povsod so bili dobro sprejeti. Maglajski kajmakam (župan) in najodličniši prebivalci so se našim ponižno uklanjali in cesarju svojo pokorščino in udanost obetali. Tudi so obljubili mnogo zrnja in klavne živine pripraviti. Pri tej priliki so pa tudi zlate pri nadlajtnantu Hajeku in jegovem pomočniku zapazili. Nesrečneža pa blizu nista zaslutila tolovajskih pogledov in želja v srcih izdajalnih Turkov in sta ostala v Maglaju, ko so husarji v soboto zaran odjezdili naprej v Žepce. Komaj je pa klopot konjskih kopit utihnil, že so Turki ugrabili nesrečna oficirja, ju ubili in zlatov oropali. Njunih teles še ni bilo mogoče najti! Bržčas so Turki grdo ravnali!

Preden so husarji pot v Žepce nastopili, so se oficirji posvetovali. Malinkovič je povdarjal: „Turki se bodo ustrašili in misli na upor popolnem si iz glav zbili, če bodo tako naglo pred seboj zagledali 130 cesarskih husarjev.“ Oficirji so pa ugovarjali: „mi smo sred visokih hribov in planin, ne kaže še dalje v planinske soteske zahajati, počakajmo na lovce, ki so še den hoda za nami.“ Naposled je obveljal Malinkovičev nasvet in husarji so torej v soboto precej rano zapustili Maglaj. Cele 4 ure jašejo naprej. Nič sovražnega ne zaslutijo. Okoli 9. ure copota prednja straža čez lesen most v tesen in dolg klanec. Vse je tiho. Nankrat zablisne visoko nad klancem v šumi, pok se ni razlegel po tišini, a že padne raz konja na tla jeden husarjev mrtev. Za prvim strelom se oglasi kmalu več, kroglje švigajo od vseh strani. Husarjev polovica skoči s konjev, se nastavi pred klancem in začne streljati iz svojih dobrih Wernldovih pušek. Toda kmalu zapazijo, kako jim po strani sovražniki lezejo za hrbet. Sedaj vidijo, da jim je treba misliti na pobeg. Hitro planejo vsak na svojega konja in dirjajo pozaskokama nazaj proti Maglaju. Kroglje so jih zadevale sedaj od desne sedaj od leve strani na celi 4 ure dolgi poti. Mnogi so bili ranjeni, nekateri pa mrtvi pokapali iz konjev. Naposled pridejo zopet pred Maglaj; konji so zasopljeni, vojaki spehani, vsi po-

trebni odpočitka. Ali na velik strah ubogim husarjem so se Maglajčani pokazali kot izdajice. Steza je bila prekopana in zadi z hlodovjem zaprta, iz hiš in iz višin na levi strani so pokale puške, iz grada na desni udarjale kanonske kroglje in celo blizu na desni je mimo drla globoka in vsled dežev močno napeta Bosna. Strahoviti trenutki za junaške husarje! Do sovražnika priti jim ni mogoče, udati se divjakom ne kaže, ukrenoti nazaj ali na stran ni dano! V tej sili skoči s konja nadlajtnant grof Chorinski, sin bivšega deželnega namestnika na Kranjskem, za njim več podčastnikov in husarjev. Goste kroglje režejo po zraku, husarji pa le urno in krepko grabijo hlodovje in ga porivajo na stran. Vsi, ki so se tega junáškega dela lotili, so mrtvi obležali, tudi grof Chorinski je hrabro dušo izdehnil. Sedaj pridirja ritmeister vitez plem. Paczona, mahne z sabljo, da se daleč zablisne, ter vskliknivši: „Eljen a Kiraly“ (Živio kralj) zažene se on in za njim vsa škadrona po tesni ulici in potem dalje po stezi 6 ur daleč do Doboja. Turki so streljali za njimi, kolikor so mogli, vsakega drugega moža so zadeli, 70 husarjev je mrtvih, drugi so bili več ali manje hudo ranjeni, ali pa jihovi konji. Stotnik Malinkovič in ritmeister Paczona sta zgubila vsak po 2 konja. Nekaj husarjev, kojim so konji pali, se je v gozde rešilo in bilo od naših vojakov drugi den najdenih. Ali najdeni bili so tudi mrtvi husarji, toda oropani vse obleke in grozno razmesarjeni in oskrunjeni; zveruski Turki so jim nose in ušesa porezali in še drugače nesramno in nečloveški z njimi ravnali. Naši vojaki so bili neizmerno razdraženi, ko so zverinsko djanje Turkov videli. Maglaj so hotli kar razdjati in užgati. General Filipovič v to ni privolil, ker so prebivalci itak zbežali v planine; vendar vsakega Turka, pri katerem se je kaka reč od husarjev našla, je dal brez usmiljenja ustreliti.

Smešničar 33. Nekdo, ki je v „Slov. Gosp.“ štev. 31, bral: cesarski proglas prebivalcem Bosne in Hercegovine, je čital tudi stavek, ki pravi: „zaostale dače pretečenih let se ne bodo iztirjevale.“ Vsemu zavzetemu padne list iz rok, on pa glasno vzdihuje: „jojmene, kako veseli bi sedaj bili, ko bi tudi mi smeli biti Bosnijaki!“

Razne stvari.

(Kat. politično društvo v Konjicah) ima prihodnjo nedeljo, dne 18. aug., ob priliki svoje obletnice občni zbor. Začetek ob 4. uri popoldne v nadžupnijski hiši. Vse ude vljudno vabi odbor.

(Prošnja) do narodnih volilcev celjskega, konjiškega, laškega, vranskega in gornjegrajskega okraja). Odberite si brž kandidata, ki bo namesto v Bosno odšedšega g. dr. Srneca kandidiral zraven g. dr. Dominkuša!

(Dr. Jugov prijatelj obsojen) in od županstva odstavljen bil je nedavno, namreč Anton Rošker

na Drvanji; namesto jega bo tudi nova volitev volilnega moža za bližnje dež. volitve!

(Zastoj se trudi) kandidat liberalcev in nemškutarjev g. Seidl. V nedeljo je bil v Poličanah; toda jegovi tamošnji znanci so mu rekli: „da je vse zastoj. Slov. bistriški okraj je za Seidla zgubljen!“ Živili vrli možje Slov. bistriškega okraja!

(Strela udarila) je v Ruško cerkev nad Mariborom, ko je bil krščanski nauk, dva možka je zadelo in omamilo. Hvala Bogu, da se ni več zgodilo.

(Toča) je zadela velik del fare sv. Vrbanja nad Ptujem, posebno Strmec, Ločki vrh, Svetince, Desence in Juvanec!

(Mozirski trg) je vsled novice, da avstrijska vojska v Bosno mašira, razobesil slovanske in avstrijske zastave in z možnarji streljati dal.

Loterijske številke:

V Trstu 10. avgusta 1878: 66, 85, 39, 29, 42.

V Lincu " " 10, 29, 11, 27, 50.

Prihodnje srečkanje: 24. avgusta 1878.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 63.32 — Srebrna renta 65.75 — Zlata 73.80 — Akcije narodne banke 825 — Kreditne akcije 263 — 20Napoleon 9.28 — Ces. kr. cekini 5.48 — Srebro 100.85.

Nov mlin

t. j. novo mlinsko spravo za eden tečaj preda po nizki ceni v Grušovi fare sv. Petra pot Mariborom posestnik Franc Rebernik.

Dobra služba

je do 1. septembra t. l. razpisana na deželni sadje- in vinorejski šoli pri Mariboru, namreč služba paznika za gospodarstvo in ob enem vrtnarja za sadunosnike in za sočivni vrt. Poleg plače letnih 500 fl. dobi prosto stanovanje z kurjativjo vred. Prošniki se naj sami do 17. avg. glasijo pri ravnateljstvu šole ter mu izročijo prošnjo v dokazili o svoji starosti, stanu, poduku in praktični porabnosti pri gospodarstvu in vrtnarstvu.

Maribor 12. julija 1878.

3—3

Ravnateljstvo.

Sirovi loj
 kupujeta vsaki čas po najvišji ceni
Karl Pamperl-ova sina,
 Topilnica za loj, svečarija in milarnica,
 zaloga vžigalnih, svetilnih in masličnih tvarin
v CELOVCI na Koroškem.

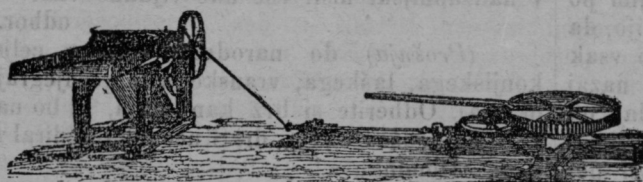
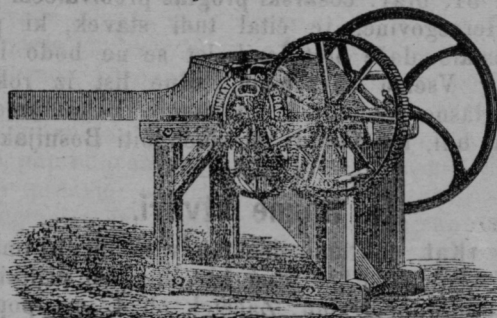
Posestvo na prodaj

ima Matija Pajek pri sv. Miklaužu nad Ormožem, namreč hram, vinograd. Hram z 1 nadstropjem, 3 sobami, 1 kletjo in kuhinjo je pripraven za trgovca ali za peka.

3—10

Podpisana trgovca

priporočujeta veliko zalogo poljedelskih in gospodarskih mašin, posebno kot izvrstne pri-poznane mlatilnice na gnanje z roko ali z vitalom, ki imajo plošnate ali okrogle klinčke; letos po izredno znižani ceni, namreč samo 100 fl. ena, to pa pri nas v štacuni v Celju.

Prodajemo dalje raznovrstne čistilne mline, vejavnike, trijerje za čiščenje in prebiranje plevelnatega in smetljivega semena, potem enojne in dvojne pluge najboljše izdelave, rezne stole in rezne mašine po najnižji fabriški ceni. Še bolj cene take mašine od drugod dobljene so gotovo to, le ker so toliko slabše. — Naposled priporočata slavnemu občinstvu svojo dobro odbrano zalogo železa, okovov za okna in dveri, umetnih ogujišč, železnih peči, novih vagin utežev, posod za suhe in mokre reči, bakrenih in železnih kotlov za kuhanje svinjske hrane, dobro pozlačenih nagrobnih križev in kovinskih trug najlepše izdelave. Roba je vsa dobro odbrana, cena najnižja, postrežba točna.

Wogg & Radakovits

trgovca z železjem pri „zlatem sidru“ zum goldenen Anker v Celju.